

**Adatok a Tömördi Madárvárta környékének pókfaunájához.
A csertölgy (*Quercus cerris*) lombozatán élő pókok (*Araneae*) felmérése (1999-2000)**

Szinetár Csaba

9700 Szombathely, Olimpia u. 34. szcsaba@fs2.bdtf.hu

1999 és 2000 tavaszán a BDF Állattani Tanszékének szervezésében a Tömördi Madárvárta területén kerültek lebonyolításra a biológia tanár szakos hallgatók ökológiai terepgyakorlatai. Ezek keretében vizsgáltuk a terület jellemző fás szárú növényein élő pókegyüttesek néhány közösségi jellemzőjét. A kopogtatóhálóval végzett gyűjtések faunisztikai feldolgozásának eredményeiből jelen közleményben a csertölgy alacsony lombkoronaszintjében élő fajegyüttes vizsgálatának eredményeiről számolok be.

A gyűjtések a madárvártától északi irányban elhelyezkedő cseres-tölgyes szegélyében álló idős csertölgyek alacsony lombjáról (1-2 m) történtek. A mintavételezés 70 cm-es átmérőjű kopogtatóhálóval történt. Egy-egy minta 5 darab 70 cm-es ág kopogtatását jelentette. 1999-ben és 2000-ben egyaránt 5-5 mintavétel történt. A gyűjtések időpontjai: 1999. 05. 17-18.; 2000. 05. 15-16.

A begyűjtött 308 pók mintegy 50%-a volt ivarérett (91 nőstény, 61 hím, 156 fiatal). A példányok 47 fajt képviselnek. A jelentős fajgazdagságban két tényezőnek lehet fontos szerepe. Egyrésztől érvényesül a területre jellemző heterogén környezet hatása, azaz a viszonylag kis területen belül jelentkező élőhelyi sokféleség hatása, másrésztől a napsütötte erdőszélre jellemző gazdag repülő rovar kínálat, mely a lombos pókok számára meghatározó feltétel. A vizsgálati anyagban szereplő fajok többsége a lombos fafajokra jellemző gyakori európai elterjedésű pók. A domináns fajoknak bizonyult fajok mindegyike tipikus lombos faj (*Entelecara acuminata*, *Theridion varians*, *Paidiscura pallens*, *Dictyna uncinata*, *Nigma flavescens*, *Heliophanus cupreus*).

Faunisztikai szempontból figyelemreméltó adatnak számít a *Diaea pictilis* (Banks, 1896) előkerülése. Európa szerte ritka faj. Eddigi adatai szinte kizárólag tölgyről származnak. Magyarországról eddig csupán egy publikált adata volt ismert az Őrségből. Említést érdemel még a sápadt törpepók (*Paidiscura pallens*), mint szintén tipikus tölgy-kísérő faj. E parányi méretű (1,5 mm) gömbölyded potrohú pókok tipikusan a levelek fonákán tartózkodnak, ott szövi kisméretű hurokhálót, valamint a nőstényei a testméretüket meghaladó sokszögletű petecsomókat is itt őrzik.

[illegible]

Anyphaenidae - Jegyespók											
Anyphaena accentuata	-	-	1/-	-	-	-	-	-	-	-/-1	1/-1
Clubionidae - Kalitpók											
Cheiracanthium spp. (juv)	-/-2	-/-3	-/-2	-	-/-1	-/-2	-/-2	-	-	-	-/-12
Clubiona brevipes	-1/-	-	-1/-	-	1/-	-1/-	-	-	-	-	1/3/-
Clubiona caerulescens	-	-1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1/-
Clubiona comta	-	-	-	-	1/-	-	-	-	-	-	1/-
Clubiona pallidula	2/-	-	2/-	-	-	1/-	1/-	-	-	-	6/-
Clubiona spp. (juv)	-/-4	-/-2	-/-1	-/-3	-	-/-4	-/-5	-	-/-4	-/-1	-/-24
Philodromidae - Futópók											
Philodromus aureolus	-	-	-	-1/-	-	-	-	-	-	-	-1/-
Philodromus cespitum	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/-
Philodromus dispar	-	-	-	-1/-	-	-	-	-	-	-	-1/-
Philodromus rufus	-1/-	-/-1	1/-3	-	-	-	-	1/-2	-1/2	-	2/2/8
Philodromus (aur. sp.gr.juv)	-/-3	-/-1	-/-10	-/-9	-/-5	-/-2	-/-2	-/-1	-/-3	-/-3	-/-39
Tmomisidae- Karolópók											
Diaea pictilis	-	-1/-	1/1/-	-	-1/-	-	-	-	-	-	1/3/-
Diaea spp. (juv)	-	-	-	-/-1	-	-	-	-	-	-	-/-1
Misumena vatia	-2/-	-	-	-	-	-1/-	-	-	-	-	-3/-
Misumenops tricuspidatus	1/-	-	-	-2/-	-	1/-	-1/-	-	-	-	2/3/-
Pistius truncatus	-/-2	-/-1	-	-/-1	-	-/-2	-/-1	-	-	-	-1/6
Xysticus cristatus	1/-	-	-	-	-	1/-	-	-	-	-	2/-
Xysticus lanio	-	-2/-	-	2/-	-	-	1/-	-	-	-	3/2/-
Xysticus spp. (juv)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-/-1	-/-1
Salticidae -Ugrópók											
Ballus chalybeius	-	-	-/-1	-	-	-	-	-	-	-	-/-1
Carrhotus xantogramma	1/-	1/-	-	-/-1	-	1/-	1/-	-	-	-	4/-1
Heliophanus cupreus	-2/-	1/1/-	-	1/-	-1/-	-	-3/-	-	-	-	2/7/-
Heliophanus sp. (juv)	-	-	-	-	-/-1	-	-/-2	-	-	-	-/-3
Macaroeris nidicolens	-	-	-	-1/-	-/-1	-	-	-	-	-	-1/1
Ösz. nőstény / hím / fiatal	15/11/20	8/9/18	16/8/30	6/10/18	10/6/14	9/3/12	12/9/18	4/-6	5/3/10	6/2/10	91/61/156